

loop van 2004 zal aangevuld worden met een lijst van 'frequently asked questions' (FAQ) en een tijdsbalk; een rubriek *Winkel* waar u on line van alles en nog wat kan bestellen, onder meer boeken, affiches en zelfs een stadswandeling; en een rubriek *Links*.

Op verschillende plaatsen wordt verwezen naar de website van *Brood & Rozen*, die al langer beschikbaar was. Deze webstek (<http://www.amsab.be/br/broodenrozen.htm>) bevat een voorstelling van alle nummers van het tijdschrift die tot dusver verschenen (sinds 1996), en van de voorloper ervan, *AMSAB-Tijdingen* (sinds 1982), met de cover en de inhoudsopgave. Een auteursindex kan geraadpleegd worden. Een aantal artikels wordt bovendien fulltext aangeboden.

De nieuwe website is geheel en al een eigen creatie van Amsab-ISG. De technische coördinatie wordt uitgevoerd door Donald Weber, en Mario Van Driessche neemt de grafische vormgeving op zich. Zij worden bijgestaan door een interne werkgroep, samengesteld uit Hans Mortelmans, Wouter Steenhaut, Geert Van Goethem, Paule Verbruggen, Martine Vermandere en Sofie Vrielynck.

De website is met opzet 'zwaar' grafisch uitgewerkt, en heeft een erg opvallende vormgeving gekregen. Het was uitdrukkelijk de bedoeling om een breed publiek te bereiken, en niet enkel een academisch of gespecialiseerd publiekssegment. De website moet immers op de eerste plaats het historische erfgoed dat door Amsab-ISG wordt beheerd onder de ogen brengen van het breedst mogelijke deel van de samenleving. Deze aanpak belet overigens

niet dat meer gespecialiseerde onderdelen zouden ondergebracht kunnen worden in wat soberder ogende deelsites.

De opening naar een breder publiek toe lijkt momenteel te lukken. De vernieuwde website had een maand na haar lancering al meer dan vijfduizend bezoekers gekregen, en is al tweemaal tot 'site van de week' uitgeroepen, namelijk op de website van het weekblad *Trends* en in het aan de financiële krant *De Tijd* verbonden magazine *t-zine*.

K
R
O
N
I
E
K

Studenten papierrestauratie op werkbezoek

Kris Desij, Amsab-ISG

Met deze bijdrage wil ik een lans breken voor meer samenwerking tussen alle mogelijke bewaarinstellingen en studenten Papierrestauratie. Amsab-ISG kreeg in de loop van de maand november 2003 een aantal studenten van het Syntra West Brugge op werkbezoek onder leiding van hun lerares Marianne Hoekstra.

De eerste kennismaking resulteerde in een langdurige en zeer boeiende rondleiding, vooral in de departementen Archief en Bibliotheek en uiteraard in het restauratieatelier. Op die manier kregen de studenten een beeld van hoe documenten alerhande een bewaarplaats krijgen en van daaruit dikwijls op de restauratietafel

De studenten van het Syntra West Brugge in actie... (foto Geert Bonne)

belanden. Tevens werd het voor hen duidelijk dat je niet alles kunt restaureren maar dat een selectie gemaakt wordt op basis van beschadiging, inhoud of afbeelding en de onmiddellijke bestemming, bijvoorbeeld een tentoonstelling. Meteen kregen ze een duidelijk beeld waarom een goede conservatie belangrijk is. Er volgden nog twee werkdagen waarbij de studenten werkten aan diverse documenten, met uiterst goede resultaten. Een ets van Pijcke werd ontdaan van zijn zure rugkarton en onderging een verjongingskuur. Hij werd gewassen en gebleekt. Het resultaat is een terug duidelijk zichtbare detailtekening. Er werd bij die gelegenheid ook een vondst gedaan. De rug bleek een diploma te bevatten van een socialistisch figuur uit het Gentse, waarover later meer. Bij andere documenten werden scheuren heel nauwkeurig dichtgemaakt. De zorgvuldige en getalenteerde hand van een studente kleurde minutieus een affiche bij. Er werd ook een aanzet gegeven tot de restauratie van de documenten van de sluiipers die de basis vormt voor een tentoonstelling in het najaar. Deze restauratie komt in een volgend artikel aan bod.

Studenten ontvangen vraagt een goede voorbereiding van school en instelling. Dit vergt tijd maar daar tegenover staat een mooi resultaat. Persoonlijk vind ik het ook heel belangrijk dat studenten een kans krijgen om dit mee te maken. Uit ervaring weet ik dat je als leerling-boekbinder en papierrestaurateur heel weinig kans krijgt om te groeien in deze jobs. Vroeger kon je als gezelschap aan de slag bij een meester-boekbinder. Je doorliep alle stadia van het beroep. Heden ten dage geven

privé-ateliers hun kennis niet graag door om allerlei begrijpelijke redenen zoals klantenbehoud en vrees voor een verkleining van hun marktsegment, alhoewel er natuurlijk uitzonderingen zijn.

Archieven en soortgelijke instellingen kunnen hierin soelaas bieden mits een goede begeleiding. Studenten die een passie hebben voor dit werk zijn ook graag bereid om het voor een korte tijd op vrijwillige basis te doen. De beste leerschool is de praktijk. En Amsab-ISG kreeg er wederom een stukje naamsbekendheid bij.

K
R
O
N
I
E
K

Gedenkstee Jef Van Extergem

Martine Vermandere, Amsab-ISG-Centrum Antwerpen

Op zondag 30 november 2003 werd op het Antwerpse Sint-Jansplein een gedenkstee onthuld voor Jef Van Extergem.

Het initiatief kwam van de Raad van Bestuur en de Clubraad van de vzw Jef Van Extergem. Charles Van der Vinck, voorzitter van de vzw, sprak een welkomstwoord uit waarna Louis Van Geyt en minister Paul Van Grembergen het leven en belang van Van Extergem toelichtten.

Van Extergem (°Dendermonde, 18 februari 1898) werd al heel jong lid van de Jonge Wacht (SJW) van Antwerpen. Als secretaris van de SJW publiceerde hij tijdens de